

A. De Jonghe

DE VESTIGING VAN EEN BURGELIJK BESTUUR IN BELGIË EN NOORD-FRANKRIJK

KORREKTIE

In onze in het eerste nummer van dit tijdschrift verschenen bijdrage : *De vestiging van een burgerlijk bestuur in België en Noord-Frankrijk*, zijn twee vergissingen geslopen..

De eerste betreft de *Belgienpolitik*, resp. de *Flamenpolitik* van *Militärverwaltungschef* Reeder. Wij beschouwen het als een plicht van elementaire rechtvaardigheid hier voor de nodige correctie te zorgen.

Op blz. 78 schreven wij : « Het zou een karikatuur van de werkelijkheid zijn Reeder, ofschoon honorair *SS-Brigadeführer*, als een exponent van de SS-politiek in België te beschouwen. Maar in de algemeen-politieke doelstelling was hij het eens met Himmler (en Hitler) : na de oorlog geen België meer ».

De laatste zin moet aldus gelezen worden : « Na de oorlog, in een door Duitsland geordend Europa, geen zelfstandig België meer, zeker geen België meer als voor 10 mei 1940 ».

Reeder was het grondig oneens met de *Volkstumspolitik* van Himmler voor zover zij de *Anschluss* van Vlaanderen en Wallonië bij het Rijk beoogde onder de vorm van een *Reichsgau Flandern* en een *Reichsgau Wallonien*. Dat schreven wij duidelijk op bl. 128, noot 46. Ten bewijze nog de brief van Brandt, leider van Himmlers persoonlijke staf, aan Berger, chef van het *SS-Hauptamt*, dd. 19 maart 1943. De spanning tussen Himmler en de *Militärverwaltungschef*, die zich krachtig verzette tegen de machthonger van de SS in België, meer bepaald tegen de benoeming van een *Höheren SS- und Polizeiführer* (HSSPF) te Brussel, had toen een voor Reeder gevaarlijk hoogtepunt bereikt. Er zouden er nog volgen. Stuckart, staatssecretaris van binnenlandse zaken, hield Reeder de hand boven het hoofd. *SS-Gruppenführer Dr. Stuckart*, aldus Brandt aan Berger, *setzte sich kürzlich in einem Telefongespräch für den SS-Brigadeführer Reeder ein. Er meinte, SS-Brigadeführer Reeder würde*

treu zum Führer stehen. Ich gab ihm kurz davon Kenntnis, dass der RF-SS zwar an der Treue Reeders nicht zweifele, dass er aber die bisherige von Reeder verfolgte Politik keineswegs billige (1).

Het blijft echter een feit dat Reeder einde juni 1941, in een van zijn *Tätigkeitsberichte* aan het OKH, de door een van zijn medewerkers geredigeerde passus onderschreef waaruit men mag besluiten dat de *Militärverwaltungschef* toen met het voortbestaan van België na de oorlog *niet* meer rekende (2). Indien, zoals niet helemaal ten onrechte wordt beweerd, de *Tätigkeitsberichte* ook tactisch bedoeld waren omdat Reeder wist dat de *Militärverwaltung* te Brussel aan kritiek blootstond, dan zal men moeten toegeven dat hij zich hier leende tot een in haar dubbelzinnigheid ook voor zijn beleid gevaarlijke tactiek. De *Militärverwaltungschef* was echter de man niet die Himmler of andere Duitse centrale diensten steeds naar de mond sprak. Er zijn talrijke rapporten die dat bewijzen, o.m. die waarin hij krachtig het VNV verdedigt tegen de De Vlag. Overigens mag men de vraag stellen of Reeders *Tätigkeitsberichte* ook voor een tactisch gekleurde interpretatie vatbaar geworden zouden zijn indien Duitsland de oorlog gewonnen had. De inhoud van die dokumenten nu herleiden tot tactiek om zand in de ogen te strooien zou even onverantwoord zijn als ze kritiekloos te aanvaarden. Het zal de taak van de geschiedschrijver zijn telkens de waarheid te onderscheiden van de tactische voorstelling van zaken. Dan zal ook blijken wanneer de tactiek grotere betekenis had of kreeg: gedurende de bezetting — of pas na de nederlaag, toen de *Militärverwaltung* haar beleid verdedigde en wenste aanvaard te zien dat men het niet altijd gemeend had zoals het voordien geschreven was.

De tweede vergissing betreft koning Leopold III. Wij schreven op bl. 85: « Kort daarop, nog steeds in juli 1940, breekt hij (Hitler) de aanloop tot een politiek gesprek met Leopold af omdat hij vernomen heeft dat er te Laken allerlei plannen gesmeed worden en de plannenmakers de koning beschouwen als « het kristallizationepunt van het Belgische patriotisme ». » Men leze: « het kristallizationepunt van hun staatkundige stabilizeringsplannen ».

(1) *Bundesarchiv Koblenz*, NS 19 neu/1866.

(2) Vgl. onze bijdrage, bl. 76-77.